

Sportnota 'De Bilt: topper in sport en bewegen 2019-2022'

Actualisatie van de sportnota

1. Inleiding

De meerwaarde van sport en bewegen staat buiten kijf. Sport is een manier om de gezondheid te bevorderen en is bij uitstek een geschikte aanleiding om anderen te ontmoeten. Bovendien beschikt De Bilt over een breed scala aan sportverenigingen en faciliteiten. De afgelopen jaren is er een stevige impuls geweest in de sportieve infrastructuur van De Bilt. Waaronder de renovatie van De Vierstee, de aanleg van een beachvolleybalaccommodatie en over niet al te lange tijd, een nieuw zwembad.

Ook is er met de projecten 'Wat beweegt jou' en 'Bewegen op recept' de verbinding gelegd tussen het sportbeleid en het gezondheidsbeleid en sociaal domein. Met 'Wat beweegt jou' wordt ingezet op meer bewegen en gezond eten voor de jeugd. Het project 'Bewegen op recept' is bedoeld voor chronisch zieken, die gezondheidswinst kunnen behalen met een actieve leefstijl. Zowel met de sportinfrastructuur als met deze twee projecten timmert De Bilt goed aan de weg. Juist hierom kan sport een zinvolle bijdrage leveren aan de ontwikkelingen in het sociaal domein. Maar ook het beoefenen van sport blijft, uiteraard als zinvolle en gezonde invulling van de vrije tijd, een doel op zichzelf.

Op 28 april 2011 is door uw raad de nota 'De Bilt: Topper in sport en bewegen' vastgesteld als kader voor de uitvoering van het gemeentelijk sportbeleid in 2011 tot en met 2014. De destijds door uw raad vastgesteld kaders vormden de kaders voor het sport- en beweegbeleid van de afgelopen jaren. Met deze actualisatie worden de kaders opnieuw tegen het licht te houden om na te gaan of aanpassing van die kaders in het licht van lokale en landelijke ontwikkelingen wenselijk is.

2. Nieuwe ontwikkelingen

In deze actualisatie wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de invoering van de decentralisaties en het VN-verdrag inzake mensen met een handicap.

Met de invoering van de Wmo 2015, de nieuwe Jeugdwet en de Participatiewet heeft de gemeente met ingang van 2015 een grote verantwoordelijkheid gekregen voor de zorg en ondersteuning van haar inwoners. Sport kan een bijdrage leveren aan de doelen in het sociaal domein omdat het een laagdrempelige en toegankelijke manier is om de gezondheid te bevorderen en te participeren, voor jong en oud.

Het VN-verdrag inzake mensen met een handicap is op 14 juli 2016 in Nederland in werking getreden. Voor gemeenten betekent dit onder andere dat sportaccommodaties toegankelijk moeten zijn voor mensen met een handicap.

In Juni 2018 is het landelijk sportakkoord getekend van het kabinet met onder meer NOC*NSF en VSG. Met dit Sportakkoord willen de ondertekenaars bereiken dat iedereen, écht iedereen, plezier in sport kan hebben. Nu en in de toekomst. Ongehinderd, in een veilige en gezonde omgeving. Een leven lang. Als sporter, vrijwilliger of toeschouwer.

Hiervoor staan de volgende thema's centraal:

1. Inclusief sporten en bewegen
2. Duurzame sportinfrastructuur
3. Vitale aanbieders
4. Positieve sportcultuur
5. Van jongs af aan vaardig in bewegen

Het kabinet en haar landelijke partners zetten zowel middelen, menskracht als netwerken in om ook gemeenten en lokale maatschappelijke organisaties aan te laten sluiten bij dit akkoord.

Sportnota 'De Bilt: topper in sport en bewegen 2019-2022'
Actualisatie van de sportnota

3. Actualisatie

In de volgende paragraaf wordt het sport en beweegbeleid geactualiseerd aan de hand van de 5 bouwstenen en de 16 ambities die opgenomen zijn in de Kadernota 'Topper in sport en bewegen'. Per ambitie wordt kort ingegaan op de inhoud en of die nog actueel is. Tot slot is een matrix opgesteld waar in aangegeven wordt welke bouwstenen en ambities gecontinueerd worden en welke niet gecontinueerd worden.

3.1 Bouwsteen 1: Georganiseerde sport

Ambitie 1. De Bilt stimuleert topsport

De buitensportaccommodaties voldoen allen aan de normen van het NOC*NSF en de sportbonden. Voor de binnensportaccommodaties (sporthallen c.a.) geldt dat eveneens. Hierdoor kunnen zowel de breedtesport als de topsport goed uit de voeten. Het nieuwe zwembad heeft echter zijn beperkingen voor het spelen van waterpolowedstrijden op eredivisioniveau. Beperkingen die onder meer bepaald zijn door de financiële kaders die de raad heeft vastgesteld voor het nieuwe zwembad.

De gebruikers zijn over het algemeen tevreden over het voorzieningenniveau. Uit de Gemeentebeleidsmonitor en het Klanttevredenheidsonderzoek 2017 blijkt dat 79% van de inwoners tevreden is over de sportvoorzieningen.

Een tweede onderdeel van deze ambitie betreft het stimuleren van talenten, topsporters en topsportverenigingen. De afgelopen jaren hebben de topsporters en de sportverenigingen echter via de sportbonden in voldoende mate zelf hun weg kunnen vinden

Aanbeveling: deze ambitie met uitzondering van het tweede onderdeel continueren en passend daarbij de formulering aanpassen naar 'De Bilt faciliteert topsport'

Ambitie 2. De Bilt ondersteunt sportverenigingen

Sportverenigingen vervullen een belangrijke maatschappelijke rol en bereiken een grote groep inwoners. Daarom is het wenselijk dat trainers van sportverenigingen beschikken over voldoende didactische vaardigheden, om ook bijvoorbeeld jeugdigen met gedragsproblemen goed te kunnen begeleiden. In het kader van de nieuwe gemeentelijke taak op gebied van de jeugdhulp is het van groot belang deze ondersteuning voort te zetten.

Voor sportverenigingen zijn vrijwilligers een belangrijke pijler. Uit de Gemeentebeleidsmonitor en het Klanttevredenheidsonderzoek 2017 blijkt dat de inzet voor sportverenigingen is terug gelopen van 36% naar 25%. Een zorgelijke ontwikkeling. Het werven en behouden van vrijwilligers is daarom cruciaal voor het verenigingsleven. In overleg met de Biltse Sport Federatie (BSF) zal bepaald worden of en op welke ondersteuning nodig is van de gemeente. Hierbij wordt het aanbod van de betreffende sportbonden, Academie Sportkader (scholingsinstituut van NOC*NSF) en het aanbod in de regio beschikbaar via U10 meegenomen.

Aanbeveling: continueren

Ambitie 3. De Biltse Sportfederatie is het aanspreekpunt voor de georganiseerde sport

De BSF is een organisatie met een breed draagvlak bij de georganiseerde sport en een gewaardeerde partner en adviseur van de gemeente. De gemeente vindt het belangrijk dat de BSF haar activiteiten onverkort voortzet.

Aanbeveling: continueren

Sportnota 'De Bilt: topper in sport en bewegen 2019-2022'

Actualisatie van de sportnota

3.2 Bouwsteen 2: Sport en bewegen zorgt voor meedoen

Sport is een belangrijk middel om de ambities in het sociaal domein (Wmo, participatie, jeugd en onderwijs) te realiseren.

Ambitie 4. De Bilt bereikt specifieke doelgroepen

Er is de afgelopen jaren gekozen voor inzet op een aantal doelgroepen. Het gaat hierbij om mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking (o.a. subsidiëring Samen Verder), hangjongeren (organiseren van wijktoernooien c.a.), ouderen (GALM) en mensen met een chronische aandoening (Hart en Vaat groep en Bewegen op Recept).

In het kader van het landelijk programma Grenzeloos Actief wordt door de WMO regio Zuid-Oost Utrecht gewerkt aan een regionale vraag en aanbod analyse. Daarnaast is de toegankelijkheid van de sportaccommodaties een aandachtspunt in De Bilt. Gelet op de gemeentelijke taken in het sociaal domein en het landelijk thema inclusief sport en bewegen is het wenselijk deze ambitie voort te zetten.

Aanbeveling: continueren

Ambitie 5. De Bilt realiseert sport en bewegen in de wijken

Met deze ambitie zijn activiteiten in de wijken georganiseerd. Deze activiteiten, (de vakantie-instituut/vakantie activiteiten) veelal uitgevoerd door buurtsportcoaches trekken veel deelnemers. Omdat deze ambitie zo succesvol is wordt deze ambitie voortgezet.

Aanbeveling: continueren

Ambitie 6. De Bilt ondersteunt sportverenigingen bij hun maatschappelijke rol

Er is door een aantal sportverenigingen activiteiten georganiseerd die buiten het reguliere sportaanbod vallen. Zo zijn er kennismakingscursussen/clinics georganiseerd voor het basisonderwijs. De buurtsport- en schoolsportcoaches ondersteunen de verenigingen hierbij. Bovendien neemt een aantal sportverenigingen deel in de organisatie van de Koningsspelen. Verder organiseert een aantal sportverenigingen activiteiten voor niet leden (darttoernooien, bridgedrives etc.) Om sportverenigingen deze rol te kunnen blijven te laten spelen is het belangrijk deze ambitie voort te zetten.

Aanbeveling: continueren

Ambitie 7. De Bilt versterkt sport in het onderwijs

Met deze ambitie worden jonge kinderen op de basisscholen en in het voortgezet onderwijs gestimuleerd deel te nemen aan sport- en beweeg activiteiten. Bij deze ambitie zijn de sportverenigingen nauw betrokken. Het staat buiten kijf dat het voor de ontwikkeling van kinderen van groot belang dat zij deelnemen aan sport of beweegactiviteiten. Aansluitend bij het landelijk beleid is plezier en vaardigheid van het jonge kind een belangrijk thema. Daarom zal deze ambitie ook worden voortgezet.

Aanbeveling: continueren

Ambitie 8. De Bilt zet sport in voor participatie en re-integratie

Er is een infrastructuur ontwikkeld waardoor de sportsector wordt ingezet voor maatschappelijke stages en stageplaatsen voor het (sport)beroepsonderwijs. De buurtsportcoaches hebben een goede samenwerking opgebouwd met de ROC Sport & Bewegen in Utrecht en de Hogeschool Windesheim in Zwolle. De buurtsportcoaches bemiddelen regelmatig bij het vinden van stageplaatsen voor studenten van deze onderwijsinstellingen

Sportnota 'De Bilt: topper in sport en bewegen 2019-2022'

Actualisatie van de sportnota

Een bredere inzet van sport om de participatie te bevorderen van doelgroepen die maatschappelijk aan de zijlijn staan is gewenst. In overleg met diverse partners gaan we deze ambitie verder invulling geven.

Aanbeveling: continueren

Ambitie 9. De Bilt creëert Brede Scholen met een sportfunctie

In het kader van de brede school ontwikkeling zijn verschillende functies gecombineerd, veelal basisonderwijs en kinderopvang. Om sport en bewegen een zichtbare plek te geven in de Brede Scholen was de wens om de sportfunctie hieraan toe te voegen. Dit heeft geresulteerd dat er in De Bilt één sport-BSO is opgezet. Op de andere BSO locaties bestond hier onvoldoende animo voor. Daarom wordt deze ambitie losgelaten.

De gedachte achter de brede scholen met een sportfunctie is dat kinderen op jonge leeftijd leren bewegen, spelen en sporten. Uit landelijke onderzoeken blijkt dat kinderen motorisch minder vaardig worden en minder uren bewegen (buiten spelen, lopen en fietsen). Het is wenselijk om de ambitie aan te passen en aan te laten sluiten bij het landelijk sportakkoord met als nieuwe formulering:

De Bilt stimuleert de beweegvaardigheid van kinderen

Aanbeveling: de oorspronkelijke ambitie laten vallen en vervangen voor een nieuwe ambitie die beter aansluit te weten: 'De Bilt stimuleert de beweegvaardigheid van kinderen'

3.3 Bouwsteen 3: Vitaliteit van de samenleving

Ambitie 10. De Bilt stimuleert bewegen en gezonde voeding

Sport wordt beschouwd als een middel om een gezonde leefstijl te bevorderen; een actieve en gezonde leefstijl voorkomt gezondheidsklachten. Met deze ambitie worden twee doelstellingen nagestreefd, enerzijds dat inwoners daadwerkelijk meer bewegen en anderzijds dat de kennis over een gezonde leefstijl en voeding toe neemt.

In het kader van het gezondheidsbeleid wordt deze ambitie voort gezet met het programma 'Wat Beweegt jou'. De buurtsportcoaches vervullen hierbij een belangrijke rol.

Aanbeveling: continueren

3.4 Bouwsteen 4: Sportaccommodaties

Ambitie 11 De Bilt bouwt aan een sterke harde sportinfrastructuur

Deze ambitie komt overeen met ambitie 1. De Bilt heeft daadwerkelijk een sterke en toekomst bestendigde sportinfrastructuur gerealiseerd. Een sterke sportinfrastructuur vraagt om een optimale benutting en bezetting van de accommodaties. Een sportinfrastructuur die niet statisch is maar openstaat voor nieuwe ontwikkelingen. Dat geldt bijvoorbeeld voor de gevolgen van het 14 juli 2016 door de Eerste Kamer aangenomen VN verdrag voor de rechten van personen met een beperking. Dit verdrag schept niet alleen verplichtingen voor overheden, maar ook voor maatschappelijke organisatie zoals sportverenigingen om een toegankelijke en inclusievere samenleving te realiseren. Ook het thema inclusief sporten en bewegen uit het landelijk sportakkoord zet hierop in.

In de Kadernota 2018-2021 zijn extra middelen gereserveerd voor het verbeteren van de fysieke toegankelijkheid van o.a. vastgoed van maatschappelijke organisaties. Deze ambitie wordt daarom aangevuld om zoveel mogelijk sportaccommodaties in De Bilt toegankelijk te maken voor mensen met een beperking. De ambitie wordt dan 'De Bilt bouwt aan een sterke harde sportinfrastructuur, die voor iedereen toegankelijk is'.

Aanbeveling: continueren en aanvullen met het aspect toegankelijkheid

Sportnota 'De Bilt: topper in sport en bewegen 2019-2022'
Actualisatie van de sportnota

Ambitie 12. De Bilt bouwt investeert in openbare sport- en speelvoorzieningen

Het is belangrijk dat kinderen meer bewegen en sporten. Daarom moeten er voldoende sport- en speelvoorzieningen aanwezig zijn in de openbare ruimte. De afgelopen jaren zijn diverse speelplekken gerenoveerd en is een nieuw speelruimteplan in ontwikkeling.

Tegelijkertijd moeten er routes voor fietsers en wandelaars beschikbaar zijn, waarbij vanuit de directe woonomgeving ommetjes gemaakt kunnen worden. Publiciteit hierover is van groot belang. Daarom wordt er gewerkt aan een recreatieve kaart voor het buitengebied waarop routes en bezienswaardigheden zijn opgenomen. De deelname van De Bilt aan het provinciale routebureau biedt hiertoe de mogelijkheden. Ook de omgevingswet biedt mogelijkheden om meer rekening te houden met het stimuleren van sport, spel en bewegen in de openbare ruimte.

Aanbeveling: continueren

Ambitie 13. De Bilt heeft innovatieve en duurzame sportaccommodaties

Het nul-op-de-meter (NOM) bouwen is weliswaar nog niet de 'norm', maar verwacht wordt dat op niet al te lange termijn de bouwvoorschriften zullen worden aangescherpt en NOM verplicht wordt gesteld. Dat betekent dat bij nieuwbouw en/of renovatie de sportaccommodaties moeten voldoen aan de nieuwe normen. Omdat de gebouwen veelal eigendom zijn van de buitensportverenigingen, zijn zij zelf verantwoordelijk voor de verduurzaming. Een aantal sportverenigingen heeft overigens al maatregelen genomen, zoals het plaatsen van zonnepanelen. Voor deze aanpassing is een aantal landelijke subsidieregelingen beschikbaar.

Ook voor de gemeentelijke sportaccommodaties is het voornemen om tot (gefaseerde) vervanging van traditionele veldverlichting over te stappen op LED-verlichting.

Aanbeveling: continueren

3.5 Bouwsteen 5: Organisatiestructuur van de sport

Ambitie 14. De Bilt voert regie op sport

De gemeente heeft besloten het beheer en de exploitatie een aantal binnensportaccommodaties (zwembad Brandenburg, De Vierstee en de Kees Boekehal) op een andere wijze te organiseren. Het eigendom van die accommodaties blijft bij de gemeente. Wel wordt het dagelijks beheer anders georganiseerd, waarbij voor de gemeente de rol van regievoerder is weggelegd. Voor de buitensportaccommodaties zijn afspraken gemaakt met de gebruikers over het eigendom en de rolverdeling tussen gemeente en gebruikers (wie doet wat en wie is waar verantwoordelijk voor).

Aanbeveling: continueren

Ambitie 15. De Bilt ondersteunt evenementeninitiatieven

De rol van de gemeente bij sportevenementen beperkt zich advisering en facilitering. Deze aanpak, die werkt tot tevredenheid van alle organisatoren van evenementen, wordt voort gezet.

Aanbeveling: continueren

Ambitie 16. De Bilt positioneert de gemeente door sport

De positieve beeldvorming over De Bilt wordt mede bepaald door de sport, want door het sportbeleid staat De Bilt bekend als gemeente waar de sportvoorzieningen, de sportbeoefening en de sportorganisatiestructuur van hoog niveau zijn.

Aanbeveling: continueren

Sportnota 'De Bilt: topper in sport en bewegen 2019-2022'

Actualisatie van de sportnota

4. Overzicht ambities

Ambitie	Omschrijving	Aanbeveling
Bouwsteen 1 Georganiseerde sport		
1.	De gemeente stimuleert topsport	Aanpassen
2.	De gemeente ondersteunt sportverenigingen	Continueren
3.	De Biltse Sportfederatie is het aanspreekpunt voor de georganiseerde sport	Continueren
Bouwsteen 2: De Bilt versterkt sport en bewegen in sociaal domein		
4.	Gemeente De Bilt bereikt specifieke doelgroepen	Continueren
5.	Gemeente De Bilt realiseert sport en bewegen in de wijken	Continueren
6.	Gemeente De Bilt ondersteunt sportverenigingen bij hun maatschappelijke rol	Continueren
7.	Gemeente De Bilt versterkt sport in het onderwijs	Continueren
8.	Gemeente De Bilt zet sport in voor participatie en re-integratie	Continueren
9.	Gemeente De Bilt creëert Brede Scholen met een sportfunctie	Aanpassen
Bouwsteen 3: Vitaliteit van de samenleving		
10.	Gemeente De Bilt stimuleert bewegen en gezonde voeding	Continueren
Bouwsteen 4: Sportaccommodaties		
11.	Gemeente De Bilt bouwt aan een sterke harde sportinfrastructuur	Continueren en aanvullen
12.	Gemeente De Bilt bouwt investeert in openbare sport- en speelvoorzieningen	Continueren
13.	Gemeente De Bilt heeft innovatieve en duurzame sportaccommodaties	Continueren
Bouwsteen 5: Organisatiestructuur van de sport		
14.	Gemeente De Bilt voert regie op sport	Continueren
15.	Gemeente De Bilt ondersteunt evenementeninitiatieven	Continueren
16.	De Bilt positioneert de gemeente door sport	Continueren